Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
GIOVANNI PITRUZZELLA
prednesené 5. septembra 2019 [1]

Vec C-156/17

Köln-Aktienfonds Deka
proti
Staatssecretaris van Financiën,
za účasti:
Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
Loyens en Loeff NV

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podala Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandského kráľovstva, Holandsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Voľný pohyb kapitálu – Obmedzenia – Zdanenie dividend vyplatených podnikom kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) – Zamietnutie žiadostí nerezidentského PKIPCP o vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend vyplatených rezidentskými spoločnosťami – Požiadavky týkajúce sa akcionárov PKIPCP – Preukázanie požiadaviek – Nepriama diskriminácia – Skutočné podmienky typické pre vnútroštátny trh – Povinnosť prerozdelenia dividend – Daňová právomoc členských štátov – Nemožnosť alebo prílišná zložitosť splniť povinnosť – Právna úprava členského štátu, v ktorom je usadený nerezidentský PKIPCP“

1. Týmto návrhom na začatie prejudiciálneho konania žiada Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandského kráľovstva, Holandsko) Súdny dvor, aby rozhodol o zlučiteľnosti rôznych aspektov holandského režimu zdanenia daňových subjektov kolektívneho investovania (ďalej len „DSKI“) s voľným pohybom kapitálu podľa článku 63 ZFEÚ. [2]

2. Prejudiciálne otázky, ktoré sú predmetom prejednávanej veci, boli položené v rámci sporu medzi fondom Köln-Aktienfonds Deka (ďalej len „KA Deka“), podnikom kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) usadeným v Nemecku, a holandskými daňovými orgánmi, týkajúceho sa zamietavého rozhodnutia holandských daňových orgánov vo veci žiadostí, ktoré KA Deka podal s cieľom získať na základe právnych predpisov týkajúcich sa DSKI vrátenie dane z dividend, ktorá mu bola zrazená z dividend z akcií spoločností usadených v Holandsku, ktoré sa predmetnému PKIPCP vyplatili medzi rokmi 2002 a 2008.

1 Jazyk prednesu: taliančina.

2 Súdny dvor už mal príležitosť zaoberať sa zlučiteľnosťou niektorých aspektov tohto režimu, v znení platnom v príslušnom období, v rozsudku z 20. mája 2008, Orange European Smallcap Fund (C-194/06, EU:C:2008:289).

3. V dôsledku skutočnosti, že vnútroštátny súd s ohľadom na vyhlásenie rozsudku Súdneho dvora z 21. júna 2018, Fidelity Funds a i. (C-480/16, EU:C:2018:480; ďalej len „rozsudok Fidelity Funds“), vzal späť prvú prejudiciálnu otázku, návrh na začatie prejudiciálneho konania sa v súčasnosti týka iba zlučiteľnosti predmetnej právnej úpravy s článkom 63 ZFEÚ, a to vo vzťahu k dvom podmienkam, ktoré vnútroštátne predpisy stanovujú na účely možnosti využívania režimu DSKI, ktorému podlieha priznanie vrátenia zrazenej dane z dividend: jednak ide o niektoré požiadavky týkajúce sa akcionárov PKIPCP, ktorý má záujem využiť uvedený režim, jednak o povinnosť prerozdeliť dosiahnutý zisk.

4. V prejednávanej veci sa kladú významné a citlivé otázky týkajúce sa koordinácie medzi na jednej strane daňovými právomocami členských štátov, ktorých vyjadrením je okrem iného sloboda stanoviť požiadavky, ktoré sa považujú za nevyhnutné na účely využitia určitého daňového režimu, a na druhej strane potrebou zabezpečiť dodržiavanie základných slobôd zakotvených v Zmluve o FEÚ, najmä dodržiavanie voľného pohybu kapitálu.

I. Právny rámec

5. Právny a daňový režim vzťahujúci sa na DSKI sa v holandskom práve riadi predovšetkým podľa § 28 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (zákon z roku 1969 o dani z príjmov právnických osôb; ďalej len „Wet Vpb“), t. j. paragrafu, ktorý sa v roku 2007 podstatným spôsobom zmenil, a tiež podľa § 10 ods. 2 Wet op de dividendbelasting (zákon o dani z dividend).

6. Cieľom predmetného režimu je, aby majitelia akcií alebo podielov v DSKI mali na účely zdanenia v Holandsku rovnaké postavenie ako fyzické osoby, ktoré investujú priamo. Uvedený režim sa v maximálnej možnej miere zameriava na vyrovnanie daňového zaťaženia investičných výnosov, ktoré dosiahli DSKI, s daňovým zaťažením výnosov pochádzajúcich z priamych investícií súkromných investorov.

7. Z návrhu Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandského kráľovstva) vyplýva, že holandské právo platné v čase rozhodujúcom z hľadiska konania vo veci samej stanovilo na účely dosiahnutia uvedeného cieľa právny a daňový režim DSKI uvedený nižšie.

8. V prvom rade podľa § 28 ods. 2 Wet Vpb v znení platnom v období medzi rokmi 2002 a 2006 bolo možné kvalifikovať ako DSKI akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným a podielové fondy, ktoré mali sídlo v Holandsku, ich predmet činnosti a skutočná činnosť spočívali v kapitálových investíciách a spĺňali podmienky uvedené v rovnakom odseku. [3]

9. V druhom rade DSKI podliehali – a stále podliehajú – nulovej sadzbe dane z príjmov právnických osôb, čo zodpovedá oslobodeniu od tejto dane.

10. V treťom rade ak mal DSKI podiely v spoločnostiach usadených v Holandsku a poberal z týchto spoločností dividendy, mohol požiadať o vrátenie holandskej dane z dividend, ktorú zaplatil prostredníctvom zrážkovej dane vykonanej spoločnosťami, ktoré predmetné dividendy vyplatili. Naopak, ak DSKI poberal dividendy od spoločností usadených v iných krajinách, v ktorých dané spoločnosti podliehajú dani, mal nárok na náhradu. Uvedené požiadavky platia aj v súčasnosti.

3 V dôsledku legislatívnych zmien zavedených v roku 2007 bola na jednej strane zrušená podmienka týkajúca sa miesta usadenia a na druhej strane bolo namiesto taxatívneho výpočtu právnych foriem, ktoré boli povinné, aby dané subjekty bolo možné kvalifikovať ako DSKI, zavedené ustanovenie, podľa ktorého subjekty založené podľa práva členského štátu Európskej únie môžu požiadať o to, aby boli kvalifikované ako DSKI, za predpokladu, že tieto subjekty „sa v každom prípade nachádzajú v rovnakej situácii“ a „svojím charakterom a organizáciou sú porovnateľné“ s akciovými spoločnosťami, spoločnosťami s ručením obmedzeným alebo podielovými fondmi podľa holandského práva.

11. Vo štvrtom rade DSKI boli – a stále sú – povinné vyplatiť svojim akcionárom alebo majiteľom podielov všetok dosiahnutý zisk (jednak dividendy, jednak iné druhy zisku), ktorý je možné rozdeliť, a to do ôsmich mesiacov od konca príslušného rozpočtového roka (ďalej len „povinnosť prerozdelenia“) [4].

12. V piatom rade pri vyplácaní dividend svojim akcionárom alebo majiteľom podielov DSKI mali – a stále majú – povinnosť vybrať holandskú daň z dividend. Tento výber nahrádza daň z dividend, ktorá sa na úkor DSKI zráža a následne sa im vracia. V dôsledku uvedeného nie je investícia prostredníctvom DSKI z daňového hľadiska výhodnejšia než priama investícia.

13. V šiestom rade na zabezpečenie toho, že režim DSKI sa bude využívať výlučne pre skupiny investorov, ktorým bol tento režim určený, príslušná právna úprava stanovovala niekoľko požiadaviek týkajúcich sa akcionárov alebo majiteľov podielov, ktoré museli dotknuté subjekty splniť, aby ich bolo možné kvalifikovať ako DSKI (ďalej len „požiadavky na akcionárov“). [5]

14. Podmienky, ktoré sa vyžadovali od akcionárov, sa v období rokov 2002 až 2006 upravovali v § 28 ods. 2 písm. c), d), e), f) a g) Wet Vpb. Podľa tejto právnej úpravy sa rozlišovalo medzi subjektmi, ktorých akcie alebo podielové listy boli oficiálne kótované na amsterdamskej burze, a subjektmi, ktorých akcie alebo podielové listy takto kótované neboli.

15. Konkrétne, subjekty, ktorých akcie alebo podiely boli kótované na amsterdamskej burze, sa v podstate vylučovali z režimu DSKI, ak aspoň 45 % akcií alebo podielov vlastnila osoba podliehajúca dani zo zisku (a nie DSKI, ktorého akcie alebo podiely boli kótované na amsterdamskej burze) alebo ich vlastnila osoba, ktorej zisk sa zdaňoval daňou zo zisku zaťažujúcou akcionárov alebo majiteľov podielov. Okrem toho subjekt nemohol využívať režim stanovený pre DSKI, ak aspoň 25 % podiel v rámci daného subjektu patril jedinej fyzickej osobe.

16. Subjekty, ktorých akcie alebo podiely neboli kótované na amsterdamskej burze, mohli využívať režim DSKI za predpokladu, že v zásade aspoň 75 % ich akcií alebo podielov bolo vo vlastníctve fyzických osôb, subjektov nepodliehajúcich dani zo zisku, ako sú penzijné fondy a charitatívne organizácie, alebo iných DSKI. Režim DSKI nebolo možné využívať, ak jedna alebo viac fyzických osôb vlastnili v rámci subjektu významný podiel – čiže aspoň 5 % akcií alebo podielov. Ak mal investičný fond povolenie v zmysle Wet toezicht beleggingsinstellingen (zákon o dohľade nad investičnými fondmi), zákaz významného podielu ustúpil pravidlu, podľa ktorého nijaká fyzická osoba nemohla v príslušnom fonde vlastniť podiel 25 % alebo vyšší.

17. Subjekty, ktorých akcie alebo podielové listy boli oficiálne kótované na amsterdamskej burze, podliehali preto na účely využitia režimu DSKI menej reštriktívnym požiadavkám v porovnaní so subjektmi, ktorých akcie alebo podielové listy takto kótované neboli.

18. Na základe legislatívnych zmien z roku 2007 sa zrušilo rozlišovanie medzi subjektmi, ktorých akcie alebo podiely sú kótované na amsterdamskej burze, a ostatnými subjektmi. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že rozhodujúcou je v súčasnosti skutočnosť, či sú akcie alebo podiely prijaté na obchodovanie na trhu s finančnými nástrojmi, a to v súlade s wet op het financieel toezicht (zákon o finančnom dohľade) [6], prípadne či fond alebo jeho správca získal povolenie, alebo či ho podľa uvedeného zákona získať nemusel. [7]

4 § 28 ods. 2 písm. b) Wet Vbp.

5 § 28 ods. 2 písm. c) Wet Vbp.

6 Konkrétne v § 1:1 tohto zákona.

7 Konkrétne podľa § 2:65 alebo § 2:66 ods. 3 tohto zákona o finančnom dohľade.

II. Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

19. Köln-Aktienfonds Deka (ďalej len „KA Deka“) je investičný fond založený podľa nemeckého práva so sídlom v Nemecku, ktorého činnosť spočíva v investovaní aktív fondu. KA Deka predstavuje PKIPCP v zmysle smerníc 85/611[8] a 2009/65[9]. KA Deka emituje akcie, ktoré sú kótované na burze cenných papierov v Nemecku. Obchodovanie s týmito akciami sa uskutočňuje prostredníctvom systému s názvom „global stream system“. V príslušnom období bol KA DEKA ako podielový fond (Sondervermögen) oslobodený od nemeckej dane z príjmov právnických osôb.

20. KA Deka investoval do spoločností usadených v Holandsku, z ktorých poberal v období medzi účtovnými rokmi 2002/2003 a 2007/2008 dividendy. Z týchto dividend sa zrážkovou daňou vybrala holandská daň z dividend, a to pri uplatnení sadzby 15 %.[10]

21. Keďže predmetný fond v Holandsku nepodliehal povinnosti zraziť holandskú daň z dividend, uvedenej v bode 12 vyššie, KA DEKA nevykonal danú zrážku zo zisku, ktorý vyplatil.

22. KA Deka požiadal holandské daňové orgány o vrátenie zrážkovej dane vybranej ako holandská daň z dividend za uvedené účtovné roky v celkovej sume približne 690 000 eur.

23. Holandské daňové orgány zamietli žiadosti KA DEKA o vrátenie dane, pričom uvedený fond sa následne obrátil so žalobou na Rechtbank Zeeland-West-Brabant (Okresný súd Zeeland-West-Brabant, Holandsko). V tejto žalobe KA Deka v podstate uvádza, že jeho nárok na požadované vrátenie dane vyplýva z článku 63 ZFEÚ a že jeho situáciu možno porovnať so situáciou investičného fondu so sídlom v Holandsku, ktorý využíva svoje postavenie DSKI.

24. Vzhľadom na pochybnosti týkajúce sa kritérií, ktoré sa majú použiť na účely porovnania medzi fondom KA DEKA a investičným fondom so sídlom v Holandsku, ktorý využíva svoje postavenie DSKI, ako aj z dôvodu významného počtu prebiehajúcich konaní s rovnakým predmetom Rechtbank Zeeland-West-Brabant (Okresný súd Zeeland-West-Brabant) rozhodol predložiť niekoľko predbežných otázok na Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandského kráľovstva, Holandsko), t. j. vnútroštátny súd.

25. V tomto ohľade vnútroštátny súd poznamenáva, že cieľom stanovenia požiadaviek na akcionárov je zabezpečiť, aby sa uplatňovanie režimu DSKI obmedzovalo na investorov, pre ktorých je tento režim určený, pričom uvedené požiadavky sa vzťahujú bez rozdielu na osoby rezidentov a nerezidentov, bez ohľadu na členský štát, v ktorom boli založené alebo kde majú sídlo. Aj investičný fond usadený v Holandsku musí na účely svojho uznania za DSKI spĺňať požiadavky na akcionárov. Skutočnosť, ktorej sa dovoláva KA Deka, podľa ktorej je pre neho nemožné preukázať splnenie predmetných požiadaviek, keďže z dôvodu používania obchodného systéme „global stream system“ nepozná svojich akcionárov, nie je podľa vnútroštátneho súdu relevantný. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že dôsledky nepreukázaného splnenia požiadaviek na akcionárov má znášať dotknutý subjekt.

26. Okrem toho, pokiaľ ide o povinnosť prerozdelenia, vnútroštátny súd si kladie otázku, či je na účely využitia postavenia DSKI možné uložiť zahraničnému investičnému fondu podmienku, že dividendy, ktoré poberá od spoločností so sídlom Holandsku, sa skutočne prerozdelia, alebo je postačujúce, ak sa takéto dividendy fiktívne zahrnú do dane, ktorú členský štát sídla dotknutého fondu vyberá od jeho akcionárov alebo majiteľov podielov.

8 Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, 1985, s. 3; Mim. vyd. 06/001, s. 139).

9 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 2009, s. 32).

10 Podľa článku 13 daňovej dohody uzatvorenej 16. júna 1959 medzi Spolkovou republikou Nemecko a Holandskom, naposledy zmenenej tretím dodatkovým protokolom zo 4. júna 2004.

27. Vzhľadom na dôvodné pochybnosti týkajúce sa odpovedí na uvedené otázky predložil Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandského kráľovstva) Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bráni [článok 63 ZFEÚ] tomu, aby sa investičnému fondu, ktorý nie je rezident Holandska, z dôvodu, že nie je povinný zraziť holandskú daň z dividend, vrátila holandská daň z dividend, ktorá bola zrazená z dividend, ktoré prijal od spoločností so sídlom v Holandsku, zatiaľ čo daňovému subjektu kolektívneho investovania, ktorý je rezident Holandska a svoje investičné výnosy ročne vypláca svojim akcionárom alebo majiteľom podielových listov, pričom zráža holandskú daň z dividend, sa táto daň vráti?

2. Bráni [článok 63 ZFEÚ] tomu, aby sa investičnému fondu, ktorý nie je rezident Holandska a hodnoverne nepreukáže, že jeho akcionári alebo majitelia podielových listov spĺňajú predpoklady stanovené holandskou úpravou, vrátila holandská daň z dividend zrazená z dividend, ktoré dostal od spoločností so sídlom v Holandsku?

3. Bráni [článok 63 ZFEÚ] tomu, aby sa investičnému fondu, ktorý nie je rezident Holandska, z dôvodu, že svoje investičné výnosy nevyplatí svojim akcionárom alebo majiteľom podielových listov ročne v plnej výške najneskôr do ôsmich mesiacov od skončenia účtovného roka, vrátila daň z dividend, ktorá bola zrazená z dividend, ktoré fond dostal od spoločností so sídlom v Holandsku, aj keď sa v štáte, ktorého je rezidentom, jeho investičné výnosy podľa zákonnej úpravy, ktorá v ňom platí, v prípade nevyplatenia a) považujú za vyplatené alebo b) v prípade akcionárov alebo majiteľov podielových listov ich štát, ktorého sú rezidentmi, zahrnie do zdanenia prostredníctvom zrážky, ako keby došlo k vyplateniu zisku, zatiaľ čo daňovému subjektu kolektívneho investovania, ktorý je rezident Holandska a svoje investičné výnosy vyplatí svojim akcionárom alebo majiteľom podielových listov ročne v plnej výške, sa daň z dividend po odpočítaní holandskej dane z dividend vráti?“

III. Konanie na Súdnom dvore

28. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdneho dvora 27. marca 2017. Písomné pripomienky predniesli KA Deka, Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (Holandská komora daňových poradcov), spoločnosť Loyens et Loeff NV, nemecká a holandská vláda a tiež Európska komisia.

29. Po vyhlásení rozsudku vo veci Fidelity Funds vyzvala kancelária Súdneho dvora listom z 22. júna 2018 vnútroštátny súd, aby Súdnemu dvoru oznámil, či považuje za nevyhnutné zotrvávať na podanom návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

30. Listom z 3. decembra 2018 vnútroštátny súd informoval Súdny dvor o svojom úmysle vziať späť prvú prejudiciálnu otázku, ale zotrvať na druhej a tretej prejudiciálnej otázke.

31. Pojednávania na Súdnom dvore, ktoré sa uskutočnilo 22. mája 2019, sa zúčastnili KA Deka, Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, Loyens et Loeff NV, nemecká a holandská vláda a tiež Komisia.

IV. Právna analýza

A. Úvodné poznámky

32. Predbežne je potrebné poznamenať, že v dôsledku späťvzatia prvej prejudiciálnej otázky vnútroštátnym súdom, a to s ohľadom na rozsudok Fidelity Funds, Súdny dvor sa bude v prejednávanej veci zaoberať iba druhou a treťou prejudiciálnou otázkou, ktoré položil vnútroštátny súd.

33. Rozsudok Fidelity Funds sa totiž týkal dánskych daňových predpisov vo veci zdanenia dividend vyplácaných v prospech PKIPCP dánskymi spoločnosťami, ktoré sa z viacerých hľadísk podobali holandskej právnej úprave, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, pričom obe tieto právne úpravy mali v podstate spoločný cieľ.[11]

34. V uvedenom rozsudku Súdny dvor rozhodol, že článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej dividendy vyplatené spoločnosťou, ktorá je rezidentom v tomto členskom štáte, v prospech nerezidentského PKIPCP podliehajú zrážkovej dani, zatiaľ čo dividendy vyplácané v prospech PKIPCP, ktorý je rezidentom tohto istého členského štátu, sú oslobodené od takejto zrážkovej dane pod podmienkou, že tento subjekt pristúpi k vyplateniu minimálnych dividend v prospech majiteľov svojich podielov alebo formálne vypočíta vyplatenie minimálnych dividend a odvedie daň z tohto skutočného alebo fiktívneho minimálneho vyplatenia na ťarchu majiteľov svojich podielov.

35. Súdny dvor jednak konštatoval, že takáto vnútroštátna právna úprava predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré je v zásade zakázané článkom 63 ZFEÚ,[12] jednak uviedol, že ju nemožno odôvodniť objektívnym rozdielom medzi rezidentskými a nerezidentskými PKIPCP ani naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu a, konkrétne, ani nutnosťou zaistiť vyvážené rozdelenie daňovej právomoci medzi členskými štátmi, ani potrebou zachovať koherenciu daňového systému.[13]

36. V liste z 3. decembra 2018 vnútroštátny súd Súdnemu dvoru oznámil, že odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku týkajúcu sa zlučiteľnosti článku 63 ZFEÚ s právnou úpravou, akú predstavujú holandské právne predpisy, na základe ktorej sa nerezidentskému PKIPCP nevracia zrážková daň z dividend vyplatených spoločnosťami, ktoré sú rezidentmi v danom členskom štáte, kým rezidentskému PKIPCP sa takáto daň vracia, vyplýva z rozsudku Fidelity Funds.

37. V rovnakom liste vnútroštátny súd naopak informoval, že vo veci druhej a tretej prejudiciálnej otázky, ktoré sa týkajú zlučiteľnosti článku 63 ZFEÚ a odmietnutia vrátiť zrážkovú daň nerezidentskému PKIPCP, a to na základe uplatnenia ustanovení, z ktorých vyplývajú jednak požiadavky na akcionárov, akými sú požiadavky uvedené v bodoch 15 a 16 vyššie, jednak povinnosť prerozdelenia uvedená v bode 11 vyššie, neposkytol uvedený rozsudok uspokojivú odpoveď.

38. Predmet prejednávanej veci sa preto obmedzuje na uvedené dve prejudiciálne otázky. Na to, aby bolo možné na tieto otázky odpovedať, je však podľa môjho názoru potrebné podrobiť predbežnej analýze zásady stanovené v judikatúre Súdneho dvora v oblasti voľného pohybu kapitálu, najmä pokiaľ ide o prípady týkajúce sa zdanenia dividend.

11 Pozri bod 52 rozsudku Fidelity Funds a bod 6 vyššie.

12 Pozri body 40 až 45 rozsudku Fidelity Funds.

13 Pozri na jednej strane body 49 až 63 rozsudku Fidelity Funds a na druhej strane body 66 až 76 a 77 až 86 rovnakého rozsudku.

B. Zásady vyplývajúce z judikatúry v oblasti voľného pohybu kapitálu, najmä pokiaľ ide o zdanenie dividend

39. V prvom rade, pokiaľ ide o analýzu, ktorej cieľom je určiť, či určitá vnútroštátna právna úprava predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, treba predovšetkým pripomenúť, že, ako Súdny dvor opakovane konštatoval, členské štáty musia pri výkone svojej právomoci v oblasti priamych daní rešpektovať právo Únie, a najmä základné slobody zaručené Zmluvou o FEÚ. [14]

40. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že opatrenia zakázané článkom 63 ods. 1 ZFEÚ ako obmedzenia pohybu kapitálu zahŕňajú opatrenia, ktoré sú spôsobilé odradiť nerezidentov od investovania v členskom štáte alebo odradiť rezidentov tohto členského štátu od investovania v iných členských štátoch. [15]

41. Z judikatúry Súdneho dvora ďalej vyplýva, že rozdielne zaobchádzanie založené na objektívnych kritériách môže *de facto* znevýhodňovať cezhraničné situácie a zavádzať nepriamu diskrimináciu, ktorá je v rozpore s ustanoveniami týkajúcimi sa základných slobôd, ktoré zaručuje Zmluva o FEÚ. [16]

42. V tejto súvislosti Súdny dvor na tému voľného poskytovania služieb vyhlásil, že aj vnútroštátna právna úprava, ktorá sa bez rozdielu uplatňuje na všetky služby bez ohľadu na sídlo ich poskytovateľa, môže predstavovať obmedzenie slobodného poskytovania služieb, pokiaľ vyhradzuje určité výhody výlučne užívateľom služieb, ktorí splnia určité podmienky, ktoré sú *de facto* typické pre vnútroštátny trh, a tým zamedzuje užívateľom iných, v zásade podobných služieb, ktoré však nespĺňajú osobitné podmienky stanovené v tejto právnej úprave, v uplatnení tejto výhody. Takáto právna úprava má totiž vplyv na situáciu užívateľov služieb ako takých, a môže ich preto odradiť od využitia služieb niektorých poskytovateľov, pokiaľ nimi poskytované služby nespĺňajú podmienky stanovené uvedenou právnou úpravou, čím podmieňuje prístup na trh. [17]

43. Uvedená judikatúra sa vzťahuje aj na oblasť voľného pohybu kapitálu. [18]

44. Z uvedeného vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá sa bez rozdielu uplatňuje na rezidentov aj nerezidentov, môže predstavovať obmedzenie voľného pohybu kapitálu, pokiaľ vyhradzuje zvýhodnené daňové zaobchádzanie iba subjektom spĺňajúcim niektoré podmienky, ktoré sú *de facto* typické pre vnútroštátny trh, a tým zamedzuje v zásade podobným subjektom, ktoré však nespĺňajú osobitné podmienky stanovené v uvedenej právnej úprave, vo využití predmetného daňového zaobchádzania.

45. Takáto právna úprava môže totiž odradiť nerezidentské subjekty nespĺňajúce osobitné podmienky – typické pre vnútroštátny trh – stanovené touto právnou úpravou od investovania v dotknutom členskom štáte, pričom investorov, ktorí sú rezidentmi v predmetnom členskom štáte, môže odradiť od investovania do subjektov usadených mimo tohto štátu.

46. V druhom rade treba navyše konštatovať, že uplatňovanie ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa základných slobôd sa má v oblasti priamych daní koordinovať s daňovou právomocou, ktorá členským štátom patrí na základe ich fiškálnych kompetencií.

14 Pozri okrem iného rozsudok z 25. júla 2018, TTL (C-553/16, EU:C:2018:604, bod 44 a citovaná judikatúra).

15 Pozri rozsudok Fidelity Funds (bod 40 a tam citovaná judikatúra).

16 V tomto zmysle, pokiaľ ide o slobodu usadiť sa, pozri okrem iného rozsudok z 5. februára 2014, Hervis Sport-és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47, body 37 až 41).

17 Pozri rozsudok z 8. júna 2017, Van der Weegen a Pot (C-580/15, EU:C:2017:429, bod 29 a citovaná judikatúra).

18 Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 10. novembra 2011, Komisia/Portugalsko (C-212/09, EU:C:2011:717, bod 65), ktorý sa týka voľného pohybu kapitálu a ktorý Súdny dvor citoval v bode 29 rozsudku Van der Weegen, uvedeného v predchádzajúcej poznámke pod čiarou, a to s cieľom zaviesť tu vyjadrenú zásadu vyplývajúcu z judikatúry.

47. V tejto súvislosti Súdny dvor vyhlásil, že prináleží každému členskému štátu, aby v súlade s právom Únie upravil svoj systém zdaňovania rozdelených ziskov a najmä určil uplatniteľný zdaniteľný základ, ako aj sadzbu dane, pokiaľ sú tieto rozdelenia zisku v tomto štáte zdaňované spoločnosťou rozdeľujúcou zisk a/alebo príjemcom, ktorému bol tento zisk vyplatený,[19] to však za predpokladu, že predmetný systém neobsahuje diskriminácie, ktoré zakazuje Zmluva o FEÚ.[20]

48. Okrem toho v prípade, že neexistuje žiadne opatrenie na zjednotenie alebo harmonizáciu na úrovni Únie, členským štátom zostáva zachovaná právomoc vymedziť, zmluvou alebo jednostranne, kritériá rozdelenia svojej právomoci zdanenia.[21]

49. Súdny dvor na základe uvedeného usúdil, že uvedené právomoci znamenajú jednak to, že členský štát nie je povinný prispôsobiť vlastný daňový systém iným daňovým systémom členských štátov,[22] jednak skutočnosť, že členský štát nemôže byť povinný pri uplatňovaní svojich vlastných daňových právnych predpisov zohľadňovať prípadné nepriaznivé dôsledky vyplývajúce z osobitostí právnej úpravy iného členského štátu. Pri súčasnom stave práva Únie v oblasti priamych daní totiž nemožno ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa základných slobôd chápať v tom zmysle, že členský štát je povinný prispôsobiť svoje daňové právne predpisy v závislosti od predpisov druhého členského štátu, aby za každých okolností zaručil také zdanenie, pri ktorom sa vyrovnajú všetky rozdiely vyplývajúce z vnútroštátnych daňových úprav.[23]

50. Práve v tomto kontexte je v treťom rade potrebné vyrovnať sa s otázkou, ktorá bola na pojednávaní predmetom obsiahlej diskusie, či je na účely konštatovania obmedzenia základných slobôd zaručených Zmluvou o FEÚ, a to pri existencii objektívnych požiadaviek vzťahujúcich sa bez rozdielu na rezidentov a nerezidentov, ktoré však *de facto* vedú k nepriamemu obmedzeniu, nevyhnutné, aby bolo splnenie uvedených podmienok pre nerezidentské subjekty nemožné, alebo či naopak stačí, aby bolo z pohľadu nerezidentov splnenie predmetných podmienok iba zložitejšie.

51. Vo vzťahu k tejto otázke sa predniesli dve protichodné tvrdenia. Na jednej strane nemecká vláda uviedla, že táto problematika sa v judikatúre ešte nevyriešila a že obmedzenie základných slobôd v daňovej oblasti nemožno konštatovať v situácii, keď je pre nerezidentov iba zložitejšie splniť podmienky stanovené vnútroštátnou právnou úpravou, ale jedine vtedy, ak je to pre nich nemožné. Opačné riešenie by totiž narušilo daňovú autonómiu členských štátov, ktorú im priznávajú Zmluvy. Naproti tomu Komisia zastáva opačný názor, podľa ktorého sa na účely konštatovania obmedzenia základných slobôd nevyžaduje existencia absolútnej nemožnosti nerezidentského subjektu. Z tohto hľadiska je podľa Komisie naopak dostačujúce, ak je splnenie požiadaviek stanovených predmetnými vnútroštátnymi predpismi pre nerezidentov zložitejšie.

52. Analýza relevantnej judikatúry v tomto ohľade ukazuje, že Súdny dvor vo viacerých prípadoch potvrdil existenciu obmedzenia základných slobôd zaručených Zmluvou o FEÚ, pričom nebolo nevyhnutné, aby nastala situácia absolútnej nemožnosti nerezidentských subjektov splniť podmienky stanovené príslušnou vnútroštátnou judikatúrou, a to vrátane daňovej oblasti.

19 Pozri rozsudok z 12. decembra 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774, bod 50).

20 Rozsudky z 13. novembra 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-35/11, EU:C:2012:707, bod 40), a z 11. septembra 2014, Kronos International (C-47/12, EU:C:2014:2200, bod 68 a citovaná judikatúra).

21 Pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. mája 2008, Orange European Smallcap Fund (C-194/06, EU:C:2008:289, bod 48), a z 30. júna 2016, Riskin a Timmermans (C-176/15, EU:C:2016:488, bod 29).

22 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júna 2015, X (C-686/13, EU:C:2015:375, body 33 a 34 a citovaná judikatúra).

23 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. októbra 2008, Krankenheim Ruhesitz am Wannsee-Seniorenheimstatt (C-157/07, EU:C:2008:588, body 49 a 50 a citovaná judikatúra).

53. Týmto spôsobom napríklad v rozsudku z 8. júna 2017, Van der Weegen a Pot (C-580/15, EU:C:2017:429), Súdny dvor uznal existenciu obmedzenia slobodného poskytovania služieb podľa článku 56 ZFEÚ, hoci pre zahraničné úverové inštitúcie nebolo *de facto* ani *de iure* nemožné splniť podmienky stanovené belgickou právnou úpravou, aby mohli využiť režim oslobodenia od dane, o ktorý v danej veci išlo. [24]

54. Rovnako v rozsudku z 9. októbra 2014, van Caster (C-326/12, EU:C:2014:2269), Súdny dvor uznal existenciu obmedzenia voľného pohybu kapitálu v situácii, v ktorej nešlo o nemožnosť nerezidentských fondov prispôsobiť sa povinnostiam vyplývajúcim z vnútroštátnych daňových predpisov. [25]

55. Na základe uvedenej judikatúry je napokon zrejmé aj to, že Súdny dvor nedospel k záveru, podľa ktorého by samotná zložitejšia situácia nerezidentov, pokiaľ ide o splnenie požiadaviek stanovených vnútroštátnymi predpismi, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu, postačovala na to, aby došlo k obmedzeniu základných slobôd zaručených ustanoveniami Zmluvy o FEÚ. V súlade s pojmom obmedzenie [26] musí byť úroveň predmetnej zložitosti taká, aby odradzovala od výkonu uvedených slobôd.

56. Pokiaľ ide o skutočnosť, že nemecká vláda sa dovolávala daňovej autonómie členských štátov, súhlasím so stanoviskom Komisie, na ktoré táto vláda odkázala, podľa ktorého je pri posudzovaní určitej dane v rámci slobôd vnútorného trhu potrebný flexibilnejší prístup, keďže uplatnenie akejkoľvek dane je v zásade spôsobilé stať sa prekážkou hospodárskej činnosti alebo od nej odradzovať, čiže zdanenie samo osebe by mohlo viesť k prípadnému obmedzeniu. [27]

57. Skutková podstata relevantná z hľadiska práva Únie sa však nenapĺňa v zásade iba v prípadoch, keď sa daň neuplatňuje ani zjavne, ani skryte diskriminačným spôsobom, čiže uplatňuje sa rovnakým spôsobom na všetkých občanov Únie alebo na všetky hospodárske subjekty, ktoré sa nachádzajú v obdobnej situácii. Naopak, pokiaľ má uplatnenie kritérií stanovených vnútroštátnymi daňovými predpismi za následok nepriaznivejšie zaobchádzanie s nerezidentmi v porovnaní s rezidentmi, daňová autonómia členských štátov je obmedzená ustanoveniami Zmluvy o FEÚ týkajúcimi sa základných slobôd. [28]

58. V tejto súvislosti dodávam, že nutnosť dodržiavať základné slobody zaručené Zmluvou o FEÚ, ktorá obmedzuje výkon daňovej autonómie členských štátov, znamená, že členské štáty nemôžu v rámci výkonu tejto autonómie, konkrétne pri určovaní predpokladov zakladajúcich možnosť využívať zvýhodnený daňový režim, stanoviť také požiadavky, ktoré by z hľadiska nerezidentov znemožnili alebo príliš sťažili ich splnenie.

59. Uvedené skutočnosti podľa môjho názoru znamenajú, že ak sa pri uplatnení požiadavky stanovenej vnútroštátnou právnou úpravou na účely využitia zvýhodneného daňového režimu preukáže, že splnenie danej požiadavky nerezidentom je nemožné alebo príliš zložité, dotknutý členský štát nebude môcť pristúpiť k rozdielnemu zaobchádzaniu z dôvodu nedodržania predmetnej požiadavky, pokiaľ na základe právnych predpisov členského štátu, v ktorom je dotknutý subjekt rezidentom, možno predpokladať, že uvedená požiadavka bola v podstate splnená.

24 Pozri najmä body 31 až 35 rozsudku.

25 Záver vyplývajúci z analýzy tejto judikatúry nie je podľa môjho názoru v rozpore s rozsudkom zo 14. apríla 2016, Sparkasse Allgäu (C-522/14, EU:C:2016:253), na ktorý nemecká vláda odkázala na pojednávaní. V tomto rozsudku Súdny dvor vyhlásil, že článok 49 ZFEÚ nebráni právnej úprave členského štátu, ktorá úverovým inštitúciám so sídlom v tomto členskom štáte ukladá povinnosť informovať vnútroštátne orgány o aktívach uložených alebo spravovaných v ich nesamostatných pobočkách usadených v inom členskom štáte v prípade smrti majiteľa týchto aktív, ktorý bol rezidentom prvého členského štátu, aj keď druhý členský štát nestanovuje porovnateľnú oznamovaciu povinnosť a úverové inštitúcie v tomto štáte podliehajú bankovému tajomstvu chránenému trestnými sankciami. Súdny dvor v uvedenom rozsudku v podstate uznal slobodnú možnosť členských štátov rozšíriť povinnosť, ktorej cieľom je zabezpečiť účinnosť daňových kontrol, na nesamostatné pobočky vnútroštátnych úverových inštitúcií pôsobiace v zahraničí (pozri najmä bod 29 tohto rozsudku).

26 O pojme obmedzenie voľného pohybu kapitálu pozri bod 40 vyššie.

27 Nemecká vláda sa na pojednávaní výslovne odvolala na pripomienky Komisie prednesené v prejednávanej veci C-565/18, Société Générale.

28 Pozri body 39 a 47 *in fine* vyššie a tam citovanú judikatúru.

60. V takýchto prípadoch bude však úlohou dotknutého nerezidenta, aby pred daňovými orgánmi predmetného členského štátu preukázal jednak svoju situáciu spočívajúcu v nemožnosti alebo prílišnej zložitosti presne splniť požiadavku stanovenú príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou, jednak podstatné splnenie tejto požiadavky z hľadiska vnútroštátneho práva členského štátu svojho bydliska alebo sídla.

61. Pokiaľ ide napokon vo štvrtom rade o prípadnú existenciu odôvodnenia, je potrebné pripomenúť, že podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ nie je článkom 63 ZFEÚ dotknuté právo členských štátov uplatňovať príslušné ustanovenia ich daňových zákonov, ktoré rozlišujú daňových poplatníkov podľa miesta bydliska alebo podľa miesta, kde investovali kapitál.

62. V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že uvedené ustanovenie treba ako výnimku zo základnej zásady voľného pohybu kapitálu vykladať reštriktívne. Preto ho nemožno vykladať v tom zmysle, že akákoľvek daňová právna úprava rozlišujúca medzi daňovníkmi v závislosti od miesta, kde majú bydlisko či sídlo, alebo od členského štátu, v ktorom investujú svoj kapitál, je automaticky zlučiteľná so Zmluvou o FEÚ. Samotná výnimka upravená v článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ je totiž obmedzená článkom 65 ods. 3 ZFEÚ, ktorý stanovuje, že vnútroštátne ustanovenia uvedené v odseku 1 tohto článku „nesmú byť prostriedkom pre svojvoľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb vymedzených v článku 63 [ZFEÚ]“ [29].

63. Treba preto rozlišovať medzi rozdielnym zaobchádzaním, ktoré je podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ prípustné, a diskrimináciou, ktorú článok 65 ods. 3 ZFEÚ zakazuje. Z judikatúry Súdneho dvora pritom vyplýva, že na to, aby sa mohla vnútroštátna daňová právna úprava považovať za zlučiteľnú s ustanoveniami Zmluvy týkajúcimi sa voľného pohybu kapitálu, je potrebné, aby sa rozdiel v zaobchádzaní týkal situácií, ktoré nie sú objektívne porovnateľné, alebo aby bol odôvodnený naliehavým dôvodom všeobecného záujmu. [30]

64. Medzi naliehavé dôvody všeobecného záujmu, ktoré Súdny dvor uznal v rámci svojej judikatúry, patria okrem iného nutnosť zabezpečiť vyvážené rozdelenie daňovej právomoci medzi členskými štátmi, [31] nevyhnutnosť zachovať koherenciu daňového systému, [32] nevyhnutnosť zabezpečiť účinnosť daňových kontrol, [33] ako aj profesijné pravidlá na ochranu prijímateľa služby, dobrá povesť finančného sektora a ochrana spotrebiteľov. [34]

65. Odpovedať na druhú a tretiu prejudiciálnu otázku, ktoré položil vnútroštátny súd, je potrebné práve so zreteľom na vyššie uvedené zásady vyplývajúce z judikatúry.

C. O druhej prejudiciálnej otázke

66. Prostredníctvom druhej prejudiciálnej otázky žiada vnútroštátny súd v podstate o rozhodnutie, či sa má článok 63 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, akú predstavujú právne predpisy, ktoré sú predmetom veci samej, na základe ktorej sa v prospech nerezidentského PKIPCP nepriznáva nárok na vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend vyplatených subjektmi usadenými v danom členskom štáte, a to z dôvodu, že dotknutý PKIPCP nepreukázal splnenie niektorých požiadaviek týkajúcich sa zloženia akcionárov, ktoré stanovujú právne predpisy daného členského štátu.

29 Pozri rozsudok Fidelity Funds (bod 47 a citovaná judikatúra).

30 Pozri rozsudok Fidelity Funds (bod 48 a citovaná judikatúra).

31 Pozri okrem mnohých iných rozsudok z 10. apríla 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company (C-190/12, EU:C:2014:249, bod 99 a citovaná judikatúra).

32 Rozsudok z 10. mája 2012, Santander Asset Management SGIIC a i. (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 50 a citovaná judikatúra).

33 Pozri okrem mnohých iných rozsudok z 9. októbra 2014, van Caster (C-326/12, EU:C:2014:2269, bod 46 a citovaná judikatúra).

34 Rozsudok zo 14. februára 2019, Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123, bod 71 a citovaná judikatúra).

67. Ako vyplýva z opisu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, poskytnutého vnútroštátnym súdom, PKIPCP, ktorý mal v úmysle využiť postavenie DSKI, bol na účely priznania vrátenia zrážkovej dane vybranej ako daň z dividend v prípade, keď sa tieto dividendy vyplatili na základe vlastníctva podielov v spoločnostiach usadených v Holandsku, povinný preukázať splnenie požiadaviek na akcionárov uvedených v bodoch 14 a 16 vyššie, ktoré vyplývali z právnej úpravy platnej v období relevantnom z hľadiska sporu vo veci samej.

68. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania tiež vyplýva, že cieľom uvedených požiadaviek na akcionárov bolo zabezpečiť, aby sa režim DSKI využíval výlučne vo vzťahu k tým skupinám investorov, pre ktorých je tento režim určený. Z tohto dôvodu išlo v podstate o ustanovenia proti zneužívaniu.

69. Otázka vnútroštátneho súdu sa, tak ako ju tento súd formuloval, týka zlučiteľnosti požiadavky *preukázať* splnenie požiadaviek na akcionárov s článkom 63 ZFEÚ a nie zlučiteľnosti tohto ustanovenia a predmetných požiadaviek ako takých.

70. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na konštatovanie Súdneho dvora, podľa ktorého zo zásady daňovej autonómie členských štátov, ktorá je predmetom bodov 47 až 49 vyššie, vyplýva, že tieto členské štáty určujú, aké dôkazy sa podľa ich vlastného vnútroštátneho systému vyžadujú na účely využitia osobitného daňového režimu.[35]

71. Z uvedeného vyplýva, že orgány finančnej správy členského štátu majú právo požadovať od daňovníka dôkazy, ktoré považujú za potrebné na posúdenie toho, či sú splnené podmienky daňovej výhody stanovenej predmetnou právnou úpravou a či v dôsledku toho treba priznať uvedenú výhodu, alebo nie.[36]

72. Členské štáty majú v každom prípade túto daňovú autonómiu vykonávať v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z práva Únie, najmä s povinnosťami, ktoré im ukladajú ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu kapitálu,[37] čo znamená, že prípadní príjemcovia, ktorí sú nerezidentmi, nemôžu podliehať nadmernej administratívnej záťaži, v dôsledku ktorej je pre nich reálne nemožné využívať predmetný daňový režim.[38]

73. Povinnosť predložiť dôkaz treba v tomto zmysle hodnotiť kriticky napríklad v prípade, ak dôvod, pre ktorý ju akcionár nemôže splniť, spočíva v tom, že sa požadujú dôkazy podľa vnútroštátneho vzoru, ktoré nie sú vhodné pre zahraničné skutkové okolnosti bez toho, aby boli náležite potrebné.[39]

74. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prejednávanej veci vyplýva, že KA Deka nebol schopný preukázať splnenie požiadaviek na akcionárov stanovených príslušnou právnou úpravou, a to z dôvodu systému obchodovania, ktorý si zvolil, t. j. „global stream system“, ktorý mu neumožňuje poznať totožnosť svojich akcionárov.

35 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. júna 2011, Meilicke a i. (C-262/09, EU:C:2011:438, bod 37).

36 Pozri rozsudky z 10. februára 2011, Haribo (C-436/08 a C-437/08, EU:C:2011:61, bod 95 a citovaná judikatúra), a z 30. júna 2011, Meilicke a i. (C-262/09, EU:C:2011:438, bod 45).

37 Konkrétne o preukázaní splnenia podmienok stanovených daňovými právnymi predpismi pozri rozsudok z 30. júna 2011, Meilicke a i. (C-262/09, EU:C:2011:438, bod 45).

38 Pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. februára 2011, Haribo (C-436/08 a C-437/08, EU:C:2011:61, body 96 a 97), a z 30. júna 2011, Meilicke a i., (C-262/09, EU:C:2011:438, bod 46).

39 Pozri v rovnakom zmysle návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott v spojených veciach Haribo (C-436/08 a C-437/08, EU:C:2010:668, bod 54).

75. Z tohto dôvodu sa zdá, že problém v prejednávanej veci nastáva iba v skutkovej oblasti. Aj keby mal takýto dôkaz napokon zlyhať, pretože dotknutý PKIPCP možno nie je zo skutkového hľadiska schopný zaobstarať si predmetné informácie, domnievam sa, že ide o situáciu, ktorú možno pripísať jeho sfére zodpovednosti.[40]

76. Predmetné orgány finančnej správy môžu preto podľa môjho názoru v prípade neposkytnutia informácií dotknutým subjektom odoprieť požadovanú daňovú výhodu. Ako už totiž Súdny dvor uviedol v obdobnej veci, chýbajúci tok informácií, s ktorým je dotknutý subjekt konfrontovaný, nie je problémom, za ktorý by mal niesť zodpovednosť dotknutý členský štát.[41] Inak povedané, ako uviedol vnútroštátny súd, dôsledky vlastnej neschopnosti preukázať splnenie požiadaviek stanovených príslušnými daňovými predpismi má znášať dotknutý subjekt.

77. V tomto ohľade sa však vzhľadom na uvedené zdajú byť stále relevantné tri úvahy.

78. V prvom rade v konaní pred Súdnym dvorom bola vznesená námietka, že poskytnúť daňovým orgánom informácie potrebné na splnenie požiadaviek na akcionárov je z právneho hľadiska nemožné vzhľadom na právnu úpravu týkajúcu sa ochrany osobných údajov.

79. V tomto ohľade predovšetkým uvádzam, že vyhotovenie zoznamu obsahujúceho informácie o akcionároch a majiteľoch podielov v PKIPCP (ako sú mená fyzických osôb vlastniacich akcie alebo podiely v PKIPCP) a jeho odovzdanie holandským daňovým orgánom predstavujú „spracovanie osobných údajov“ podľa článku 2 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov,[42] t. j. podľa právneho predpisu vzťahujúceho sa na obdobie relevantné z hľadiska konania vo veci samej.

80. V tomto ohľade je tiež potrebné uviesť, že v článku 7 ods. e) uvedenej smernice sa stanovuje, že osobné údaje možno spracovať, ak je toto spracovanie „nevyhnutné na splnenie úlohy vykonávanej vo verejnom záujme alebo v uplatňovaní oficiálneho poverenia zvereného kontrolórovi, alebo tretej strane, ktorej sa údaje odhalia“.

81. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že výber daní, v záujme ktorého sa vyhotovujú dokumenty týkajúce sa akcionárov alebo majiteľov podielov v dotknutých PKIPCP, ktoré sa zasielajú daňovým orgánom, treba považovať za úlohu vykonávanú vo verejnom záujme v zmysle uvedeného ustanovenia,[43] s tým dôsledkom, že ju možno považovať za súčasť taxatívneho a obmedzujúceho zoznamu prípadov, v ktorých možno spracovanie osobných údajov považovať za prípustné v zmysle článku 7 smernice 95/46.[44]

82. Ďalej treba uviesť, že v konaní pred Súdnym dvorom bola vznesená námietka, že holandské daňové orgány prakticky vyžadujú údaje slúžiace na kontrolu splnenia požiadaviek na akcionárov iba od nerezidentských PKIPCP a nie od rezidentov. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby túto skutočnosť preskúmal, je však zrejmé, že ak by sa to skutočne potvrdilo, takéto diskriminačné uplatňovanie v neprospech nerezidentských PKIPCP by predstavovalo jednoznačný problém, pokiaľ ide o jeho zlučiteľnosť s právom Únie.

40 Pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott v spojených veciach Haribo (C-436/08 a C-437/08, EU:C:2010:668, bod 58).

41 Pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. februára 2011, Haribo (C-436/08 a C-437/08, EU:C:2011:61, bod 98), a z 30. júna 2011, Meilicke a i. (C-262/09, EU:C:2011:438, bod 48).

42 Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355. Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 103).

43 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 108).

44 Tamže, bod 105 a citovaná judikatúra.

83. V treťom rade je potrebné preveriť, či ustanovenia platné v období relevantnom z hľadiska konania vo veci samej, z ktorých vyplývali požiadavky na akcionárov, ktorých splnenie umožňovalo využívať postavenie DSKI, viedli alebo neviedli samy osebe k obmedzeniu voľného pohybu kapitálu v zmysle článku 63 ZFEÚ, a to spôsobom uvedeným v bode 40 vyššie.

84. V tejto súvislosti predovšetkým konštatujem, že z opisu, ktorý poskytol vnútroštátny súd, sa zdá, s výhradou skutočnosti uvedenej v bode 82 vyššie, že predmetné ustanovenia sa uplatňovali bez rozdielu tak na rezidentské PKIPCP, ako aj na nerezidentov, pričom oba druhy PKIPCP boli povinné spĺňať príslušné požiadavky, aby mohli využívať režim DSKI.

85. V súlade so zásadami vyplývajúcimi z judikatúry, uvedenými v bodoch 42 až 45 vyššie, je však potrebné preskúmať, či ustanovenia týkajúce sa požiadaviek na akcionárov odkazovali, hoci sa uplatňovali bez rozdielu, na osobité podmienky typické pre vnútroštátny trh, s tým dôsledkom, že nerezidentské PKIPCP, ktoré neboli schopné dané podmienky splniť, odrádzali od investovania v Holandsku, kým investorov usadených v Holandsku odrádzali od investovania do nerezidentských PKIPCP.

86. V tomto ohľade uvádzam, že podľa predmetných ustanovení, v znení platnom do zavedenia legislatívnych zmien z roku 2007, sa odlišovalo medzi subjektmi, ktorých akcie alebo podiely boli kótované na amsterdamskej burze, a subjektmi, ktorých akcie alebo podiely takto kótované neboli. Subjekty uvedené ako prvé podliehali požiadavkám na akcionárov uvedeným v bode 15 vyššie, ktoré boli menej prísne než požiadavky uvedené v bode 16 vyššie, ktoré museli na účely využívania postavenia DSKI naopak spĺňať subjekty, ktorých akcie alebo podiely neboli kótované na amsterdamskej burze.

87. Takýto rozdiel v zaobchádzaní, založený na kritériu kótovania na amsterdamskej burze, nie je presvedčivý. Nie je totiž jasný dôvod, pre ktorý by malo byť uvedené kritérium relevantné, pokiaľ ide o podriadenie PKIPCP na účely ich prístupu k režimu DSKI menej prísnym požiadavkám. Uplatnenie takéhoto kritéria by mohlo totiž v skutočnosti viesť k tomu, že výhoda spočívajúca v postavení DSKI by bola prednostne, ak nie výlučne, prístupná rezidentským subjektom, ktoré sú ako jediné schopné splniť uvedené požiadavky, čím by sa v podstate podobné nerezidentské subjekty pripravili o možnosť využívať výhodnejšie daňové zaobchádzanie. Pokiaľ by to zodpovedalo skutočnosti, predmetné ustanovenia by predstavovali obmedzenie v zmysle bodov 44 a 45 vyššie.

88. Domnievam sa však, že Súdny dvor nedisponuje dostatočnými informáciami, aby mohol vo veci uvedenej problematiky dospieť k nejakému záveru. Je preto úlohou vnútroštátneho súdu, aby určil, či predmetné ustanovenia predstavujú alebo nepredstavujú obmedzenie voľného pohybu kapitálu. Konkrétne bude okrem iného relevantné zistiť, či prevažná väčšina PKIPCP kótovaných na amsterdamskej burze mala v príslušnom období skutočne sídlo v Holandsku, s tým dôsledkom, že stanovenie výhodnejších podmienok prístupu takýchto subjektov k režimu DSKI reálne predstavovalo zavedenie diskriminačnej požiadavky vo vzťahu k nerezidentským PKIPCP. Rovnako by mohlo byť relevantné preskúmať, či požiadavky potrebné na účely kótovania na amsterdamskej burze mali v príslušnom období taký charakter, že pre PKIPCP, ktoré neboli rezidentmi v Holandsku, bolo reálne zložitejšie splniť predmetné požiadavky a dosiahnuť kótovanie ich akcií alebo podielov na amsterdamskej burze.

89. Vnútroštátny súd bude musieť v konečnom dôsledku preskúmať, či konkrétne uplatňovanie požiadaviek na akcionárov nepredstavovalo skrytý spôsob zavedenia neoprávneného rozdielneho zaobchádzania medzi rezidentskými a nerezidentskými subjektmi.

90. V tejto súvislosti je tiež potrebné upozorniť jednak na skutočnosť, že holandská vláda nepoukázala na nijaký naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorým by mohla odôvodniť stanovenie kritéria spočívajúceho v kótovaní na amsterdamskej burze, a to na účely podriadenia PKIPCP menej prísnym požiadavkám prístupu k režimu DSKI, jednak na fakt, že v dôsledku legislatívnych zmien z roku 2007

sa použitie kritéria spočívajúceho v kótovaní na amsterdamskej burze zrušilo a nahradilo sa kritériom, ktoré je podľa všetkého neutrálnejšie.[45]

91. S ohľadom na všetky predchádzajúce úvahy je podľa môjho názoru potrebné odpovedať na druhú prejudiciálnu otázku položenú vnútroštátnym súdom tak, že článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, na základe ktorej sa nerezidentskému PKIPCP nepriznáva nárok na vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend prijatých od subjektov usadených v danom členskom štáte, a to z dôvodu, že dotknutý PKIPCP nepreukázal splnenie niektorých požiadaviek týkajúcich sa zloženia jeho akcionárov, stanovených právnymi predpismi predmetného členského štátu, za predpokladu, že po prvé daňové orgány vyžadujú splnenie požiadaviek na akcionárov rovnako od rezidentských aj nerezidentských PKIPCP a po druhé, že rozdiel v zaobchádzaní založený na kritériu kótovania na burze daného členského štátu, v prejednávanej veci ide o amsterdamskú burzu, v skutočnosti nepredstavuje výhodnejšie zaobchádzanie so subjektmi, ktoré sú rezidentmi predmetného členského štátu, pričom rozhodnutie o tejto otázke prináleží vnútroštátnemu súdu.

D. O tretej prejudiciálnej otázke

92. Prostredníctvom tretej prejudiciálnej otázky žiada vnútroštátny súd o rozhodnutie, či sa má článok 63 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, na základe ktorej sa nerezidentskému PKIPCP nepriznáva nárok na vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend vyplatených subjektmi usadenými v danom členskom štáte, a to z dôvodu, že dotknutý PKIPCP si nesplnil povinnosť vyplatiť svojim akcionárom alebo majiteľom podielov zisk pochádzajúci od subjektov, ktoré sú rezidentmi predmetného členského štátu, a to v lehote osem mesiacov od konca účtovného roka. Uvedené platí aj v prípade, ak sa takýto zisk považuje podľa právnych predpisov členského štátu, v ktorom má nerezidentský PKIPCP sídlo, za vyplatený, alebo sa zahŕňa do dane, ktorú členský štát sídla dotknutého PKIPCP vyberá od uvedených akcionárov alebo majiteľov podielov, ako keby sa predmetný zisk vyplatil. Naproti tomu táto daň sa vracia rezidentskému PKIPCP, ktorý po odpočítaní dane z dividend príslušného členského štátu uvedenú povinnosť spĺňa.

93. Táto prejudiciálna otázka vedie k vzniku niekoľkých citlivých problémov týkajúcich sa určenia obmedzení vo vzťahu k daňovej právomoci členských štátov a ich súvisiacej možnosti stanoviť podmienky vnútroštátnych daňových režimov, ktoré sú predmetom bodov 47 až 49 vyššie, a to vzhľadom na potrebu zabezpečiť výkon základných slobôd zaručených Zmluvou o FEÚ, pričom v prejednávanej veci ide konkrétne o voľný pohyb kapitálu.

94. Stanovenie povinnosti prerozdeliť zisk, na ktorú odkazuje tretia prejudiciálna otázka, súvisí s cieľom predmetného režimu týkajúceho sa DSKI. Ako sa uviedlo v bode 6 vyššie, uvedený režim sleduje cieľ vyrovnať postavenie hospodárskych subjektov investujúcich prostredníctvom DSKI s postavením subjektov, ktoré investujú priamo, čím by sa predišlo riziku dvojitého zdanenia, ku ktorému by došlo, ak by vyplácané dividendy podliehali zdaneniu na úkor dotknutého PKIPCP a na úkor majiteľov jeho podielov. Základom režimu DSKI sú dva mechanizmy: na jednej strane ide o oslobodenie DSKI od dane z dividend, ktoré sa realizuje prostredníctvom vrátenia zrážkovej dane zrazenej z dividend vyplatených holandskými spoločnosťami, na druhej strane ide o povinnosť prerozdeliť zisk.

95. Ako vo svojich písomných pripomienkach vysvetlila holandská vláda, povinnosť prerozdelenia úzko súvisí s povinnosťou DSKI, uvedenou v bode 12 vyššie, vybrať pri vyplácaní zisku od svojich akcionárov alebo majiteľov podielov prostredníctvom zrážky pri zdroji holandskú daň z dividend. Týmto spôsobom sa zdanenie daňou z dividend presúva z úrovne DSKI na úroveň akcionárov alebo majiteľov podielov predmetných fondov.

45 Pozri bod 18 vyššie. Súdny dvor však nedisponuje presnými informáciami týkajúcimi sa tohto nového kritéria.

96. Povinnosť prerozdelenia sa vzťahuje bez rozdielu na holandské a tiež na nerezidentské PKIPCP, pričom ide o povinnosť *skutočného* prerozdelenia zisku.

97. Pochybnosti vnútroštátneho súdu vznikli v súvislosti so zamietnutím žiadosti fondu KA Deka o vrátenie zrážkovej dane z dividend vyplatených tomuto subjektu spoločnosťami usadenými v Holandsku, a to z dôvodu nedodržania uvedenej povinnosti skutočného prerozdelenia zisku. Uvedené pochybnosti vznikli v súvislosti s nemeckými právnymi predpismi, t. j. právnou úpravou členského štátu sídla fondu KA Deka. Podľa daňových právnych predpisov platných v Nemecku v období relevantnom z hľadiska sporu vo veci samej sa totiž fyzickým osobám, ktoré vlastnili podiely v PKIPCP, vyplácala minimálna (teoretická) suma dividend, pričom sa stanovovalo, že ak sa táto suma reálne nedosiahne, zohľadnia sa dodatočné fiktívne sumy. [46]

98. V priebehu konania účastníci predniesli dve vzájomne si odporujúce tvrdenia týkajúce sa otázky, či predmetné nevrátenie zrážkovej dane z dôvodu nesplnenia povinnosti skutočného prerozdelenia predstavuje alebo nepredstavuje, so zreteľom na uvedenú právnu úpravu členského štátu sídla nerezidentského PKIPCP, obmedzenie odporujúce článku 63 ZFEÚ.

99. KA Deka, s podporou Nederlandse Orde van Belastingadviseurs a spoločnosti Loyens et Loeff, zastáva na jednej strane názor, že nerezidentský PKIPCP musí mať v súlade s judikatúrou Súdneho dvora možnosť preukázať, že v členskom štáte, v ktorom je usadený, spĺňa podmienky, ktoré sú rovnocenné s podmienkami uplatniteľnými v Holandsku. [47] Keďže podľa nemeckého práva sa nevyplatený zisk zdaňoval na úrovni majiteľa podielu, ako keby došlo k jeho vyplateniu, v prejednávanej veci existovala podmienka, ktorá bola rovnocenná s povinnosťou prerozdelenia stanovenou v holandskom právnom poriadku. Naproti tomu požiadavka, aby podmienky stanovené spornou vnútroštátnou právnou úpravou a právnymi predpismi štátu sídla nerezidentského PKIPCP na účely využívania zvýhodneného daňového režimu boli úplne rovnaké, by znamenalo ohroziť voľný pohyb kapitálu, keďže zahraničný fond by ako súčasť cudzieho právneho poriadku nemohol nikdy prakticky splniť podmienky stanovené holandskými právnymi predpismi.

100. Komisia sa v podstate pripája k tomuto stanovisku a zastáva názor, že odmietnutie zohľadniť na účely vrátenia zrážkovej dane z dividend povinnosti týkajúce sa vyplatenia zisku stanovené v štáte sídla nerezidentského PKIPCP, ktoré sú porovnateľné, hoci nie identické, s povinnosťami stanovenými v rámci predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy, treba považovať za nezlučiteľné s článkom 63 ZFEÚ.

101. Nemecká vláda sa naopak domnieva, že ustanovenia Zmluvy o FEÚ v oblasti základných slobôd nemôžu zaväzovať členský štát, čiže v prejednávanej veci Holandsko, aby zohľadňovalo daňové právne predpisy iného členského štátu, t. j. v prejednávanej veci nemeckú právnu úpravu. Na podporu tohto tvrdenia sa nemecká vláda odvoláva na judikatúru uvedenú v bode 49 vyššie, podľa ktorej členský štát nie je povinný prispôsobiť vlastný daňový systém rôznym daňovým systémom iných členských štátov, ani zohľadniť na účely uplatnenia vlastných daňových predpisov prípadné nepriaznivé dôsledky závislé od osobitosti právnej úpravy iného členského štátu.

46 Z opisu uvedeného v návrhu na začatie prejudiciálneho konania konkrétne vyplýva, že v nemeckom daňovom systéme platila v príslušnom období na účely určenia základu dane domnienka, že jednotlivcom, ktorí vlastnili podiely v podielovom fonde, sa vyplácala minimálna (teoretická) suma dividend. V prípade, ak reálne vyplatené dividendy neumožnili dosiahnutie tejto minimálnej sumy, základ dane sa zvýšil s prihliadnutím na dodatočné fiktívne sumy (označované ako „ausschuttungsgleiche Erträge“). Na základe takto stanoveného základu dane využívali jednotlivci vlastniaci podiely v PKIPCP oslobodenie od dane zodpovedajúce polovici predmetného základu dane. Až do roku 2004 vtedajšia nemecká právna úprava umožňovala jednotlivým majiteľom podielov v PKIPCP v plnom rozsahu odpočítať daň z dividend zrazenú investičnému fondu v Holandsku z nemeckej dane vyberanej z polovice vyššie uvedeného zdaniteľného základu. V dôsledku legislatívnej zmeny sa táto možnosť odpočítania v rokoch 2004 až 2008 obmedzila na polovicu holandskej zrážkovej dane, pričom toto odpočítanie nebolo navyše viac možné, ak sa PKIPCP rozhodol odpočítať z dividend zahraničnú zrážkovú daň.

47 KA Deka odkazuje na rozsudok zo 6. októbra 2011, Komisia/Portugalsko (C-493/09, EU:C:2011:635, bod 46).

102. Pokiaľ ide o holandskú vládu, vo svojich písomných pripomienkach uviedla v podstate rovnaké tvrdenie ako nemecká vláda. Zdá sa však, že na pojednávaní holandská vláda ustúpila z tohto stanoviska, keď uviedla, že je možné zohľadniť opatrenia iného členského štátu, ktoré vedú k rovnakému výsledku ako holandská právna úprava, napríklad ak by sa v prípade nerezidentského PKIPCP v štáte jeho sídla na základe právnej fikcie predpokladalo, že vyplatil rovnakú sumu dividend, akú by musel vyplatiť rezidentský PKIPCP, aby mohol využiť postavenie DSKI.

103. Tretiu prejudiciálnu otázku položenú vnútroštátnym súdom treba analyzovať práve v tomto kontexte.

1. O existencii obmedzenia voľného pohybu kapitálu

104. Predovšetkým je potrebné preskúmať, či odmietnutie vnútroštátnych daňových orgánov vrátiť zrážkovú daň nerezidentskému PKIPCP, ktoré nesplnilo povinnosť skutočného prerozdelenia zisku stanovenú vnútroštátnymi predpismi, pričom v členskom štáte sídla tohto PKIPCP sa však takýto zisk považuje za vyplatený alebo sa zahŕňa do dane, ktorý daný členský štát vyberá od akcionárov alebo majiteľov podielov dotknutého PKIPCP, predstavuje alebo nepredstavuje v prípade, akým je prípad prejednávaný v konaní pred vnútroštátnym súdom, obmedzenie voľného pohybu kapitálu podľa článku 63 ZFEÚ.

105. V tejto súvislosti pripomínam, že pod obmedzením treba rozumieť akékoľvek opatrenie, ktoré sťažuje cezhraničný prevod kapitálu alebo ho robí menej atraktívnym, a preto je spôsobilé investora od takého prevodu odradiť. [48]

106. Hoci sa povinnosť skutočného prerozdelenia vzťahuje bez rozdielu na rezidentské aj nerezidentské PKIPCP, v prejednávanej veci môže podľa môjho názoru vyvolať obmedzujúce účinky voči určitým kategóriám nerezidentských PKIPCP.

107. Následkom konkrétneho uplatnenia takejto povinnosti je totiž skutočnosť, že rozdielnemu daňovému zaobchádzaniu sa podriaďuje na jednej strane rezidentský PKIPCP, [49] ktorý splnil povinnosť skutočného prerozdelenia, na druhej strane nerezidentský PKIPCP, ktorý túto povinnosť formálne nesplnil, pretože splnenie tejto povinnosti je pre neho nemožné alebo príliš zložité, [50] jeho zisk sa však v súlade s právom členského štátu sídla tohto subjektu považuje za vyplatený a z tohto dôvodu sa v danom štáte zdaňuje. Rezidentskému PKIPCP sa totiž vráti zrážková daň z dividend vyplatených spoločnosťami usadenými v Holandsku, kým nerezidentským PKIPCP sa táto daň nevráti.

108. Takéto rozdielne zaobchádzanie môže odradiť nerezidentský PKIPCP, pre ktorý je splnenie podmienky skutočného prerozdelenia nemožné alebo príliš zložité, jeho zisk sa však podľa práva členského štátu jeho sídla považuje za vyplatený a z tohto dôvodu sa v danom štáte zdaňuje, od investovania do spoločností so sídlom v Holandsku. PKIPCP patriace do tejto kategórie totiž nikdy nebudú môcť využiť, na rozdiel od rezidentských PKIPCP, možnosť vrátenia zrážkovej dane z dividend

48 Pozri návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Manninen (C-319/02, EU:C:2004:164, bod 28), s odkazom na rozsudok zo 16. marca 1999, Trummer a Mayer (C-222/97, EU:C:1999:143, bod 26). Pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi vo veci Amurta (C-379/05, EU:C:2007:323, bod 28).

49 Keďže sa táto požiadavka uplatňuje bez rozdielu, teoreticky by aj nerezidentský PKIPCP mohol splniť povinnosť skutočného prerozdelenia. V priebehu pojednávania sa však zdôraznilo, že v skutočnosti sa prakticky žiadnemu zahraničnému PKIPCP nikdy nepodarilo získať postavenie DSKI.

50 Môže sa tak stať napríklad v dôsledku rozporov alebo nezlučiteľnosti s právnou úpravou členského štátu sídla PKIPCP. V priebehu pojednávania účastníci uviedli niekoľko príkladov takýchto situácií.

vyplatených spoločnosťami usadenými v Holandsku. V takýchto prípadoch môže uvedené rozdielne zaobchádzanie tiež odradiť subjekty, ktoré sú rezidentmi v Holandsku, od investovania do predmetných subjektov,[51] keďže takéto investície budú menej atraktívne než nadobudnutie akcií alebo podielov v rezidentských PKIPCP.

109. V súlade s tým, čo sa uviedlo v bode 60 vyššie, v takýchto prípadoch bude povinnosťou nerezidentského PKIPCP, aby pred daňovými orgánmi dotknutého členského štátu preukázal v prvom rade skutočnosť, že je pre neho nemožné alebo príliš zložité dôkladne splniť požiadavku stanovenú predmetnými vnútroštátnymi predpismi, čiže v prejednávanej veci povinnosť skutočného prerozdelenia zisku, a, v druhom rade, skutočnosť, že uvedenú požiadavku v podstate splnil v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu, v ktorom má sídlo, čiže v prejednávanej veci ide o preukázanie skutočnosti, že podľa takéhoto práva sa tento zisk považuje za vyplatený, pričom v danej krajine podlieha zdaneniu.

110. Z týchto úvah vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, podľa môjho názoru predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré článok 63 ZFEÚ v zásade zakazuje.

2. O porovnateľnosti situácií, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej

111. Zásadná otázka v prejednávanej veci však spočíva v preskúmaní toho, či sú dve situácie uvedené v bode 107 vyššie, čiže prípad rezidentského PKIPCP, ktorý splnil povinnosť skutočného prerozdelenia zisku, a prípad nerezidentského PKIPCP, pre ktorý je splnenie tejto povinnosti nemožné alebo príliš zložité, pričom v členskom štáte jeho sídla sa zisk považuje za vyplatený a z tohto dôvodu sa tam zdaňuje, objektívne porovnateľné. Ak by porovnateľné neboli, skutočnosť, že z vrátenia zrážkovej dane sa vylučuje druhá kategória PKIPCP, by bolo možné v súlade so zásadami uvedenými v bodoch 61 až 63 vyššie považovať za odôvodnenú objektívnym rozdielom v situácii medzi predmetnými dvoma kategóriami PKIPCP.[52]

112. Jednoduchá odpoveď na túto otázku by samozrejme spočívala v závere, že v prejednávanej veci ide o objektívny rozdiel v situácii: PKIPCP, ktoré splnili povinnosť skutočného prerozdelenia, čiže povinnosť uloženú Holandskom v rámci uplatňovania jeho daňovej autonómie priznanej právom Únie, sa nachádzajú v objektívne odlišnej situácii než PKIPCP, ktoré danú povinnosť nesplnili, čo by odôvodňovalo rozdielne daňové zaobchádzanie.

113. S ohľadom na úvahy uvedené v bodoch 58 až 60 sa však domnievam, že táto problematika si vyžaduje podrobnejšiu analýzu.

114. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora v tomto ohľade vyplýva, že porovnateľný charakter cezhraničnej situácie s vnútroštátnou situáciou sa musí skúmať s prihliadnutím na cieľ, ktorý sledujú predmetné vnútroštátne ustanovenia, ako aj s prihliadnutím na predmet a obsah týchto vnútroštátnych ustanovení.[53]

115. Analýzu porovnateľnosti dvoch predmetných situácií uvedených v bode 111 vyššie treba preto vykonať s ohľadom na cieľ režimu týkajúceho sa DSKI, s ktorým, ako bolo uvedené, súvisí stanovenie povinnosti skutočného prerozdelenia.[54]

51 Pozri v tomto zmysle rozsudok Fidelity Funds (body 42 až 44 a citovaná judikatúra).

52 Pozri v tomto zmysle rozsudok Fidelity Funds (bod 49).

53 Pozri rozsudok Fidelity Funds (bod 50 a tam citovaná judikatúra).

54 Pozri body 94 a 95 vyššie.

116. Uvedený režim sleduje v zásade cieľ predísť, pokiaľ ide o skupiny investorov, pre ktorých je určený, dvojitému zdaneniu dividend vyplatených od spoločností usadených v Holandsku, a to presunutím zdanenia z úrovne PKIPCP na úroveň jeho akcionárov alebo majiteľov podielov.

117. V tejto súvislosti sa predovšetkým domnievam, že pokiaľ ide o poberanie dividend od holandských spoločností zo strany PKIPCP, dve predmetné situácie sú v zásade porovnateľné vo vzťahu k cieľu, ktorý sledujú príslušné vnútroštátne ustanovenia.

118. Pri poberaní uvedených dividend totiž rezidentské aj nerezidentské PKIPCP podliehajú na základe holandskej právnej úpravy najskôr zdaneniu dividend prostredníctvom zrážkovej dane (ktorá sa im neskôr prípadne vráti).

119. V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že len čo členský štát jednostranne alebo prostredníctvom zmluvy stanoví, že dani z príjmov, vrátane dividend, podliehajú nielen spoločnosti rezidenti, ale aj spoločnosti nerezidenti, v prípade príjmov, ktoré im vyplatí spoločnosť rezident, sa situácia uvedených spoločností nerezidentov začne podobať situácii spoločností rezidentov. [55]

120. Riziko reťazovitého alebo dvojitého hospodárskeho zdanenia totiž spôsobuje samotný výkon daňovej právomoci týmto štátom, a to nezávisle od akéhokoľvek zdanenia v inom členskom štáte. Aby v takomto prípade spoločnosti, ktoré sú príjemcami dividend a nerezidentmi, neboli vystavené obmedzeniu voľného pohybu kapitálu, ktoré článok 63 ZFEÚ v zásade zakazuje, musí štát sídla spoločnosti rozdeľujúcej dividendy dbať na to, aby podľa mechanizmu upraveného v jeho vnútroštátnom práve s cieľom predchádzať reťazovitému alebo dvojitému hospodárskemu zdaneniu alebo ho zmierniť podliehali nerezidentské spoločnosti rovnakému zaobchádzaniu ako rezidentské spoločnosti. [56]

121. Keďže si Holandsko zvolilo možnosť uplatňovať svoju daňovú právomoc na príjmy, konkrétne dividendy, ktoré získali nerezidentské PKIPCP, tieto PKIPCP sa z tohto dôvodu nachádzajú v porovnateľnej situácii ako PKIPCP, ktoré sú rezidentmi v Holandsku, pokiaľ ide o riziko dvojitého hospodárskeho zdanenia dividend vyplatených spoločnosťami, ktoré sú v Holandsku rezidentmi. [57]

122. V druhom rade je však potrebné analyzovať porovnateľnosť dvoch predmetných situácií, pokiaľ ide o presunutie zdanenia dividend vyplatených holandskými spoločnosťami z úrovne PKIPCP na úroveň ich akcionárov alebo majiteľov podielov.

123. Aj v tejto súvislosti sú však dve predmetné situácie podľa môjho názoru objektívne porovnateľné, pokiaľ ide o cieľ predísť dvojitému zdaneniu dividend spoločností usadených v Holandsku.

124. Rezidentský PKIPCP, ktorý v súlade s povinnosťou skutočného prerozdelenia vyplatí všetok svoj zisk – pochádzajúci z prijatia dividend od spoločností usadených v Holandsku – sa v skutočnosti nachádza v porovnateľnej situácii ako nerezidentský PKIPCP, ktorý nemohol splniť uvedenú povinnosť z dôvodu, že je to pre neho nemožné alebo príliš zložité, pričom jeho zisk – pochádzajúci z prijatia dividend od spoločností usadených v Holandsku – sa však v členskom štáte jeho sídla považuje za vyplatený akcionárom alebo majiteľom podielov, a to v primeranej lehote porovnateľnej s lehotou stanovenou predmetnou vnútroštátnu právnou úpravou, a je v danom členskom štáte na úkor dotknutých akcionárov alebo majiteľov podielov zdanený.

55 Pozri v tomto zmysle rozsudok Fidelity Funds (bod 54 a citovaná judikatúra).

56 Tamže, bod 55 a citovaná judikatúra.

57 Pozri v tomto zmysle rozsudok Fidelity Funds (bod 56 a citovaná judikatúra).

125. V oboch prípadoch bude totiž zisk PKIPCP pochádzajúci z dividend vyplatených spoločnosťami usadenými v Holandsku podliehať zdaneniu na úrovni akcionára alebo majiteľa podielu v PKIPCP, a to z dôvodu rozhodnutia Holandska v daňovej oblasti. Z tohto hľadiska sa preto uvedené dve situácie zdajú byť objektívne porovnateľné.

126. Zachovať zdanenie dividend vyplatených holandskými spoločnosťami iba na úkor nerezidentských PKIPCP s tým, že sa im neprizná vrátenie zrážkovej dane zadržanej ako daň z predmetných dividend, v prípade, keď sa zisk z dividend, hoci ich takýto PKIPCP reálne nevyplatil z dôvodu, že splnenie povinnosti skutočného prerozdelenia je pre neho nemožné alebo príliš zložité, považuje v členskom štáte sídla dotknutého PKIPCP za vyplatený, pričom sa zdaňujú na úkor akcionára alebo majiteľa podielu, sa preto javí ako rozdielne zaobchádzanie s porovnateľnými situáciami, ktoré je navyše v rozpore s dosiahnutím cieľa predmetnej právnej úpravy, ktorým je zamedziť dvojitému zdaneniu.

127. Skutočnosť, že nerezidentský PKIPCP nepodlieha povinnosti zrážkovej dane, pokiaľ ide o holandskú daň zo zisku, ktorý vypláca svojim akcionárom alebo majiteľom podielov, t. j. zrážky, ku ktorej dochádza v dôsledku uplatnenia povinnosti skutočného prerozdelenia zisku pochádzajúceho z prijatia dividend od holandských spoločností, nespochybňuje záver o porovnateľnosti dvoch predmetných situácií. Táto skutočnosť totiž v tejto situácii nepredstavuje objektívny rozdiel, ktorý by mohol byť dôvodom pre rozdielne zaobchádzanie medzi dvoma predmetnými situáciami, pokiaľ ide o vrátenie zrážkovej dane z dividend, ktoré dotknutému PKIPCP vyplatili holandské spoločnosti.

128. V príslušnej judikatúre sa stanovuje, že v prípade, keď cieľom právnej úpravy spornej vo veci samej je presunúť úroveň zdanenia z investičného nástroja na akcionára tohto nástroja, sú to v zásade materiálne podmienky daňovej právomoci k príjmom akcionárov, ktoré treba považovať za rozhodujúce, a nie použitá technika zdanenia. [58]

129. Nemožnosť podriadiť majiteľov podielov, ktorí nie sú rezidentmi, [59] dani zo zisku vyplácaného nerezidentskými PKIPCP a pochádzajúceho z dividend vyplatených holandskými spoločnosťami, je iba logickým dôsledkom rozhodnutia, ktoré Holandsko vykonalo na základe uplatnenia vlastnej daňovej autonómie, presunúť úroveň zdanenia z nástroja na akcionára. [60]

130. Keďže táto nemožnosť vyplýva z autonómneho rozhodnutia členského štátu, nejde o dôsledok objektívneho rozdielu v situácii a za podmienok uvedených v bode 111 vyššie preto nemôže byť dôvodom pre rozdielne daňové zaobchádzanie, pokiaľ ide o vrátenie zrážkovej dane z dividend na úrovni investičných nástrojov, medzi rezidentskými a nerezidentskými PKIPCP z dôvodu, že nerezidentské PKIPCP nepodliehajú povinnosti zraziť daň z dividend holandských spoločností vyplatených svojim akcionárom alebo majiteľom podielov, pričom tieto dividendy preto v prípade nerezidentských akcionárov alebo majiteľov podielov unikajú zdaneniu v Holandsku.

131. Na záver uvádzam, že Súdny dvor už v bode 84 rozsudku Fidelity Funds výslovne zvážil možnosť, že daňové orgány dotknutého členského štátu (v prejednávanej veci ide o Holandské kráľovstvo) by mohli namiesto zrážkovej dane zo zisku vyplácaného majiteľom podielov, akou je daň uvedená v bode 12 vyššie, zohľadniť daň, ktorú nerezidentský PKIPCP odviedol daňovým orgánom členského štátu svojho sídla v súlade s daňovými predpismi tohto štátu, a to s cieľom umožniť dotknutému PKIPCP, aby vo svoj prospech využil oslobodenie od zrážkovej dane z dividend (zodpovedajúce vráteniu dane, o ktoré ide v prejednávanej veci).

132. Z týchto skutočností vyplýva, že dve situácie uvedené v bodoch 107 a 111 vyššie sú podľa môjho názoru objektívne porovnateľné.

58 Pozri rozsudok Fidelity Funds (bod 60).

59 Holandsko môže v každom prípade uplatniť svoju daňovú právomoc voči majiteľom podielov nerezidentských PKIPCP, ktorí sú jeho rezidentmi, a to napriek tomu, že nerezidentský PKIPCP nepodlieha zrážkovej dani zo zisku, ktorý vypláca.

60 Pozri v tomto zmysle rozsudok Fidelity Funds (bod 62).

3. O dôvodnosti obmedzenia

133. Holandsko nepoukázalo na nijaký naliehavý dôvod verejného záujmu, ktorý by odôvodňoval sporné právne predpisy. V tomto ohľade sa navyše domnievam, že úvahy Súdneho dvora v rozsudku Fidelity Funds – ktorého predmetom bola, ako sa uviedlo, do istej miery podobná právna úprava, akou je právna úprava sporná vo veci samej –, pokiaľ ide o odôvodnenie týkajúce sa nutnosti zaistiť zachovanie vyváženého rozdelenia daňovej právomoci medzi členskými štátmi [61] a potreby zachovať koherenciu daňového systému, [62] možno v zásade uplatniť na situáciu v prejednávanej veci.

134. Pokiaľ totiž ide v prvom rade o vyvážené rozdelenie daňovej právomoci medzi členskými štátmi, z judikatúry vyplýva, že ak sa členský štát rozhodol nezdaniť PKIPCP rezidentov prijímajúcich dividendy vnútroštátneho pôvodu – ako v prípade, ktorý je predmetom sporu vo veci samej, v rámci uplatnenia vrátenia zrážkovej dane z dividend vyplatených holandskými spoločnosťami –, nemôže sa odvolávať na potrebu zabezpečenia vyváženého rozdelenia daňovej právomoci medzi členskými štátmi, aby tým odôvodnil zdanenie PKIPCP nerezidentov poberajúcich takéto príjmy, [63] čiže v prejednávanej veci dividend vyplatených spoločnosťami usadenými v Holandsku.

135. Okrem toho pripustiť, že členský štát vyrubí zrážkovú daň z dividend vyplácaných v prospech nerezidentských PKIPCP, pričom im túto daň nevráti, z dôvodu nemožnosti vybrať daň zo všetkých vyplácaní vykonávaných týmito subjektmi, nevedie k predchádzaniu konaní, ktoré by mohli ohroziť právo tohto členského štátu vykonávať svoju daňovú právomoc v súvislosti s činnosťami vykonávanými na jeho území, ale naopak, vedie ku kompenzácii absencie daňovej právomoci vyplývajúcej z vyváženého rozdelenia daňovej právomoci medzi členskými štátmi. [64]

136. Pokiaľ ide v druhom rade o potrebu zachovať súdržnosť daňového systému, z vyššie uvedeného bodu 84 rozsudku Fidelity Funds vyplýva, že vnútornú koherenciu daňového systému, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, by bolo možné zachovať prostredníctvom menej obmedzujúceho opatrenia, než je odmietnutie vrátiť zrážkovú daň.

137. Stalo by sa tak v prípade, ak by PKIPCP, ktoré sú rezidentmi v inom členskom štáte než v Holandsku a pre ktoré je splnenie povinnosti skutočného prerozdelenia nemožné alebo príliš zložité, pričom však v členskom štáte ich sídla sa zisk považuje za vyplatený a zdaňuje sa na úkor ich akcionárov alebo majiteľov podielov, mohli mať nárok na vrátenie zrážkovej dane, a to za predpokladu, že holandské daňové orgány sa pri plnej súčinnosti dotknutých podnikov uistia, že tieto PKIPCP v členskom štáte ich sídla zrážajú alebo odvádzajú daň rovnocennú s holandskou daňou z dividend, ktoré sú rezidentské fondy v súlade s povinnosťou uvedenou v bode 12 vyššie povinné zadržať ako zrážkovú daň zo zisku vyplácaného ich akcionárom alebo majiteľom podielov. Umožniť takýmto PKIPCP, aby za uvedených okolností mali nárok na predmetné vrátenie dane by skutočne predstavovalo menej obmedzujúce opatrenie v porovnaní so súčasným režimom.

138. Na základe uvedeného je zrejmé, že obmedzenie vyplývajúce z uplatnenia právnych predpisov, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej, nemožno odôvodniť ani nutnosťou zabezpečiť vyvážené rozdelenie daňovej právomoci medzi členskými štátmi, ani potrebou zachovať koherenciu daňového systému.

61 Pozri rozsudok Fidelity Funds (body 66 až 76).

62 Pozri rozsudok Fidelity Funds (body 77 až 86).

63 Pozri bod 71 rozsudku Fidelity Funds a rozsudok z 10. mája 2012, Santander Asset Management SGIIC a i. (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 48 a tam citovaná judikatúra).

64 Rozsudok Fidelity Funds (bod 75).

139. S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa domnievam, že na tretiu prejudiciálnu otázku položenú vnútroštátnym súdom je potrebné odpovedať tak, že článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, na základe ktorej sa nerezidentskému PKIPCP nepriznáva nárok na vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend prijatých od subjektov usadených v predmetnom členskom štáte, a to z dôvodu, že dotknutý PKIPCP nesplnil povinnosť, stanovenú daňovými právnymi predpismi daného členského štátu, prerozdeliť medzi svojich akcionárov alebo majiteľov podielov do ôsmych mesiacov od konca rozpočtového roka zisk vyplatený subjektmi, ktoré sú rezidentmi dotknutého členského štátu, v prípade, ak sa preukáže, že pre takýto nerezidentský PKIPCP je splnenie uvedenej podmienky nemožné alebo príliš zložité a ak sa predmetný zisk v súlade s právnou úpravou členského štátu sídla dotknutého nerezidentského PKIPCP považuje za vyplatený alebo sa zahŕňa do dane, ktorú členský štát, ktorého je PKIPCP rezidentom, vyberá od akcionárov alebo majiteľov podielov, ako keby sa daný zisk vyplatil, zatiaľ čo predmetné vrátenie dane sa priznáva v prospech rezidentského PKIPCP, ktorý po odpočítaní dane z dividend príslušného členského štátu uvedenú podmienku spĺňa.

V. Návrh

140. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na druhú a tretiu prejudiciálnu otázku, ktoré položil Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandského kráľovstva, Holandsko), takto:

1. Článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, na základe ktorej sa nerezidentskému PKIPCP nepriznáva nárok na vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend prijatých od subjektov usadených v predmetnom členskom štáte, a to z dôvodu, že dotknutý PKIPCP nepreukázal splnenie niektorých požiadaviek týkajúcich sa zloženia jeho akcionárov, stanovených právnymi predpismi predmetného členského štátu, za predpokladu, že po prvé daňové orgány vyžadujú splnenie požiadaviek na akcionárov rovnako od rezidentských aj nerezidentských PKIPCP a po druhé, že rozdiel v zaobchádzaní založený na kritériu kótovania na burze daného členského štátu, pričom v prejednávanej veci ide o amsterdamskú burzu, v skutočnosti nepredstavuje výhodnejšie zaobchádzanie so subjektmi, ktoré sú rezidentmi predmetného členského štátu, s tým, že rozhodnutie o tejto otázke prináleží vnútroštátnemu súdu.

2. Článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, na základe ktorej sa nerezidentskému PKIPCP nepriznáva nárok na vrátenie dane z dividend, ktorá sa zrazila z dividend prijatých od subjektov usadených v predmetnom členskom štáte, a to z dôvodu, že dotknutý PKIPCP nesplnil povinnosť, stanovenú daňovými právnymi predpismi daného členského štátu, prerozdeliť medzi svojich akcionárov alebo majiteľov podielov do ôsmich mesiacov od konca rozpočtového roka zisk vyplatený subjektmi, ktoré sú rezidentmi dotknutého členského štátu, v prípade, ak sa preukáže, že pre takýto nerezidentský PKIPCP je splnenie uvedenej podmienky nemožné alebo príliš zložité a ak sa predmetný zisk v súlade s právnou úpravou členského štátu sídla dotknutého nerezidentského PKIPCP považuje za vyplatený alebo sa zahŕňa do dane, ktorú členský štát, ktorého je PKIPCP rezidentom, vyberá od akcionárov alebo majiteľov podielov, ako keby sa daný zisk vyplatil, zatiaľ čo predmetné vrátenie dane sa priznáva v prospech rezidentského PKIPCP, ktorý po odpočítaní dane z dividend príslušného členského štátu uvedenú podmienku spĺňa.